

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

הרצאות חורף בנושאי סביבה

ימי רביעי

19:30-20:30

25.11.2020

תופעת השלכה ושריפת פסולת בשטחים הפתוחים

לורנס עמר

סמנכ"ל, מנהלת אגף תשתיות

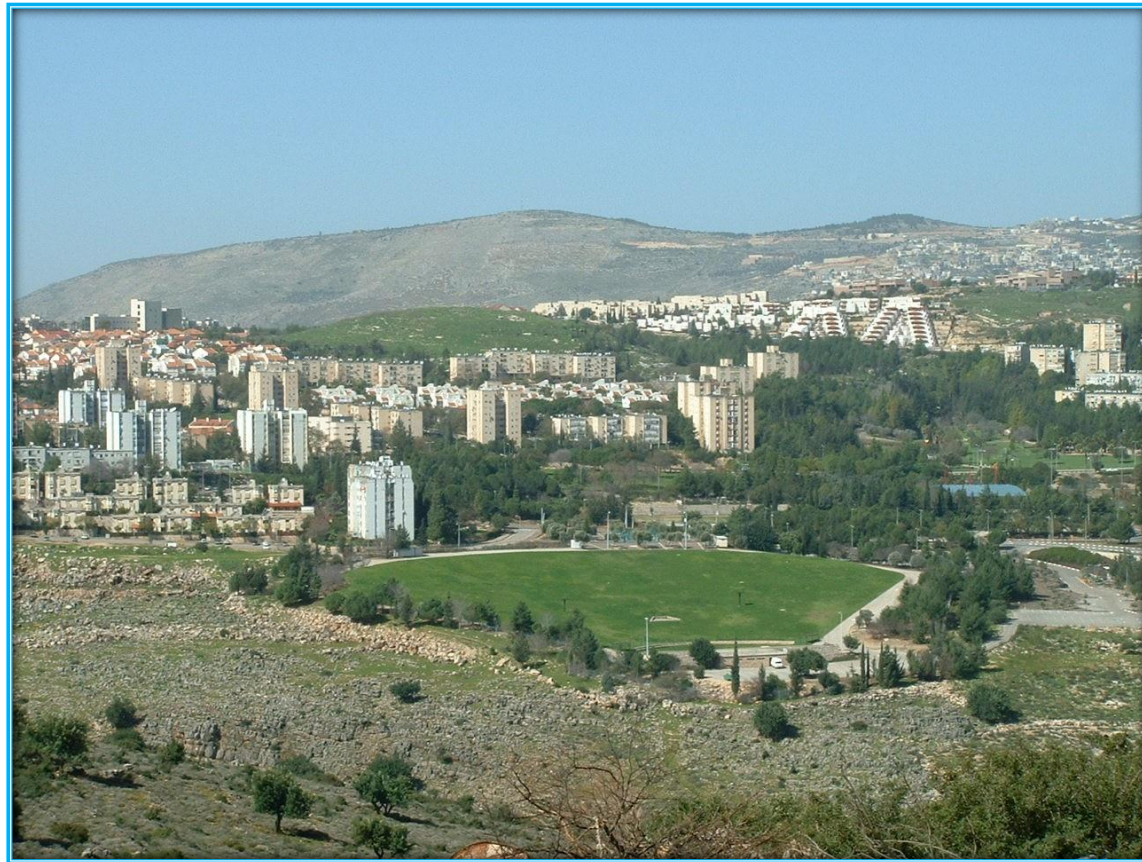
איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי

נופי הגליל המערבי

כל אדם מייצר 1.7 ק"ג פסולת/יום

סוגי פסולת

פסולת מעורבת/עירונית

פסולת גושית/גרוטאות

פסולת תעשייתית

פסולת בניין

פסולת מסוכנת

פסולת חקלאית

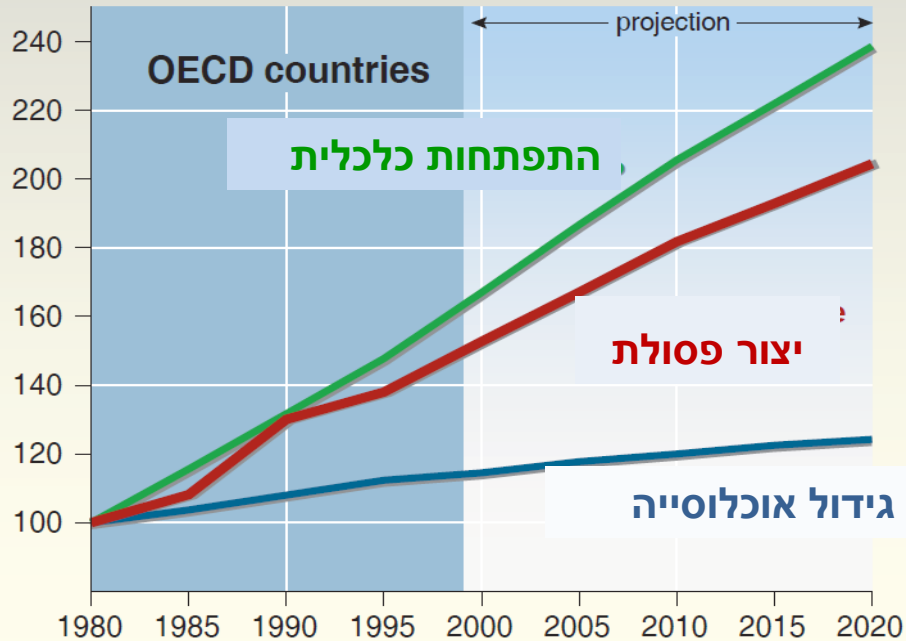

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

פסולת עירונית/מעורבת – כמויות 2019

The richer we get, the more we discard

Index 100 in 1980

Source: OECD, 1999.

כל אדם מייצר 1.7 ק"ג פסולת/יום

1.8% - קצב גידול פסולת /שנה

5.5 מיליון טון פסולת/שנה

24% מחזור

76% הטמנה

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

אופן הטיפול בפסולת לאורך השנים

סדר כרונולוגי

שלוש תקופות עיקריות

הסדרת הטמנה פסולת	1980-1990
-מניעת הטמנת פסולת -עידוד המחזור	1990-2020
אסטרטגיה חדשה של המשרד להגנת הסביבה : -מחזור -טיפול תרמי בפסולת -הטמנה	2020-2030

עד 1988: 500 אתרי פסולת מקומיים

1988-1998 – עשור להסדרת הטמנת פסולת

1988-90

- סגירת כל האתרים
- הסדרת של 12 אתרים אזוריים.

1988

- תמ"א 16

1995-98

- קביעת תנאים לרישיון עסק
לאתרי פסולת

אתרי סילוק פסולת כ
שטחים בנויים (כחול)

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

76% הטמנה

State of the Art Landfill

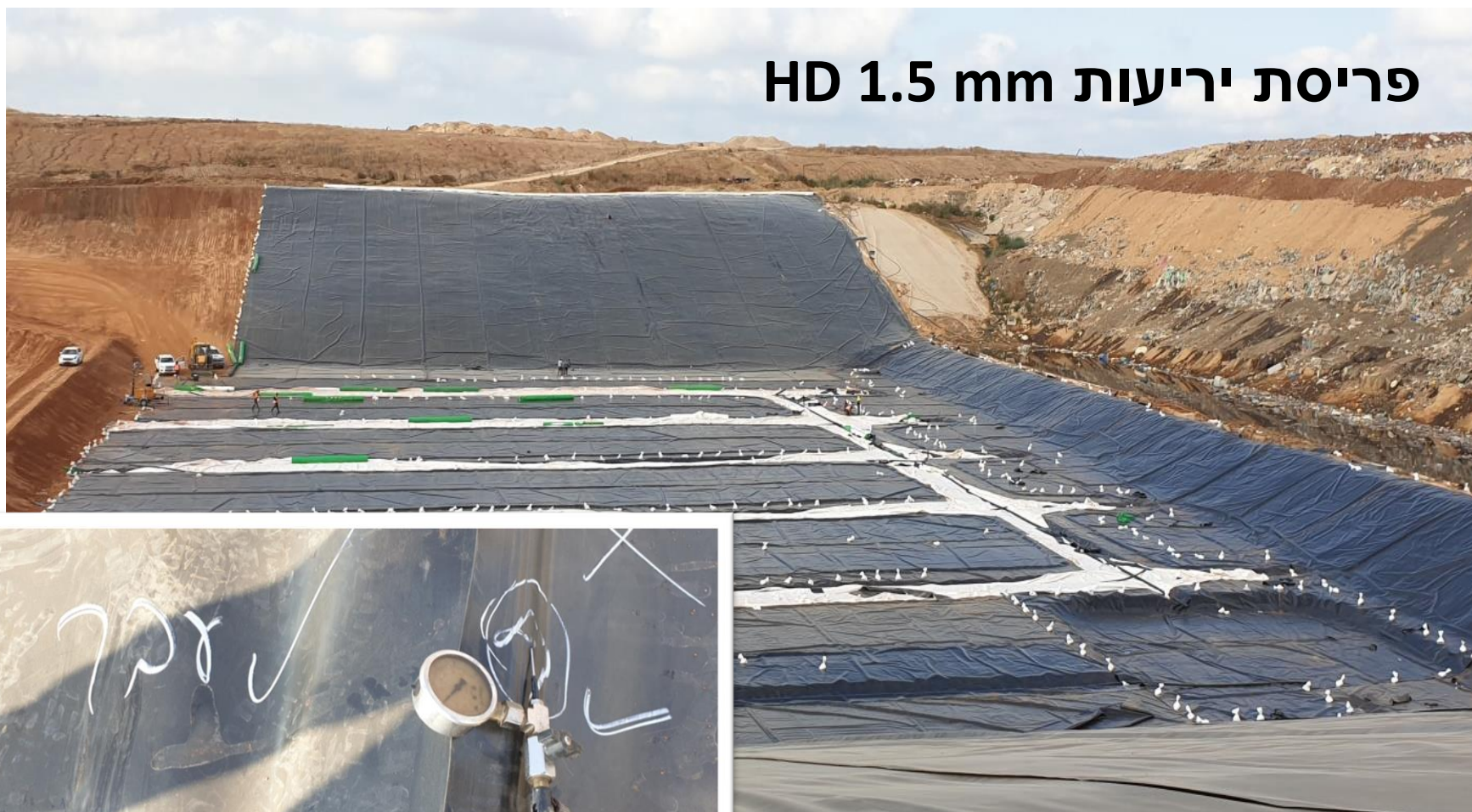
תמ"א 16

המשרד לאיכות הסביבה
وزارة البيئة
Ministry of the Environment
שלום עם הסביבה
מעדכן 3.2008

אישור תוכניות ע"י המשרד להגנת הסביבה

הקמת תשתיות למניעת זיהום קרקע ומי תהום

פריסת צנרת לאיסוף תשטיפים

פריסת בד גאוטכני

שכבת ניקוז והגנת התשתיות

התא החדש מוכן ומאושר לקליטת פסולת

תחזוקה שוטפת וניטור שנתי

כיסוי פסולת בסוף כל יום עבודה

ניטור ובדיקות שנתיות (ביוגז, תשטיפים, מי תהום)

שיקום סביבתי ונופי – לאחר סגירת האתר:

שיקום פארק הגליל (המחצבה) בכרמיאל

שיקום אתר פסולת חיריה פארק אריאל שרון

לאחר סגירת האתר: המשך ניטור ובדיקות שנתיות

פוטנציאל מפגע סביבתי מהטמנת פסולת

- זיהום אוויר ופליטות גזי חממה

- זיהום קרקע ומי תהום

- מפגעי ריח

- מפגעי אבק

- מפגעי בעלי חיים

- תפיסת שטחים

- פגיעה אקולוגית ונופית

2 עשורים של חקיקה למניעת הטמנת פסולת

ועידוד המחזור

1998

• חוק איסוף פסולת למחזור

1999

• חוק הפיקדון על מיכלי משקה

2007

• היטל הטמנה
• חוק לסילוק צמיגים

2010

• 2010: תיקון מס' 3 לחוק הפיקדון על מיכלי משקה
• 2010 : חוק האריזות

2011

• עדכון סכומי היטל הטמנה

2014

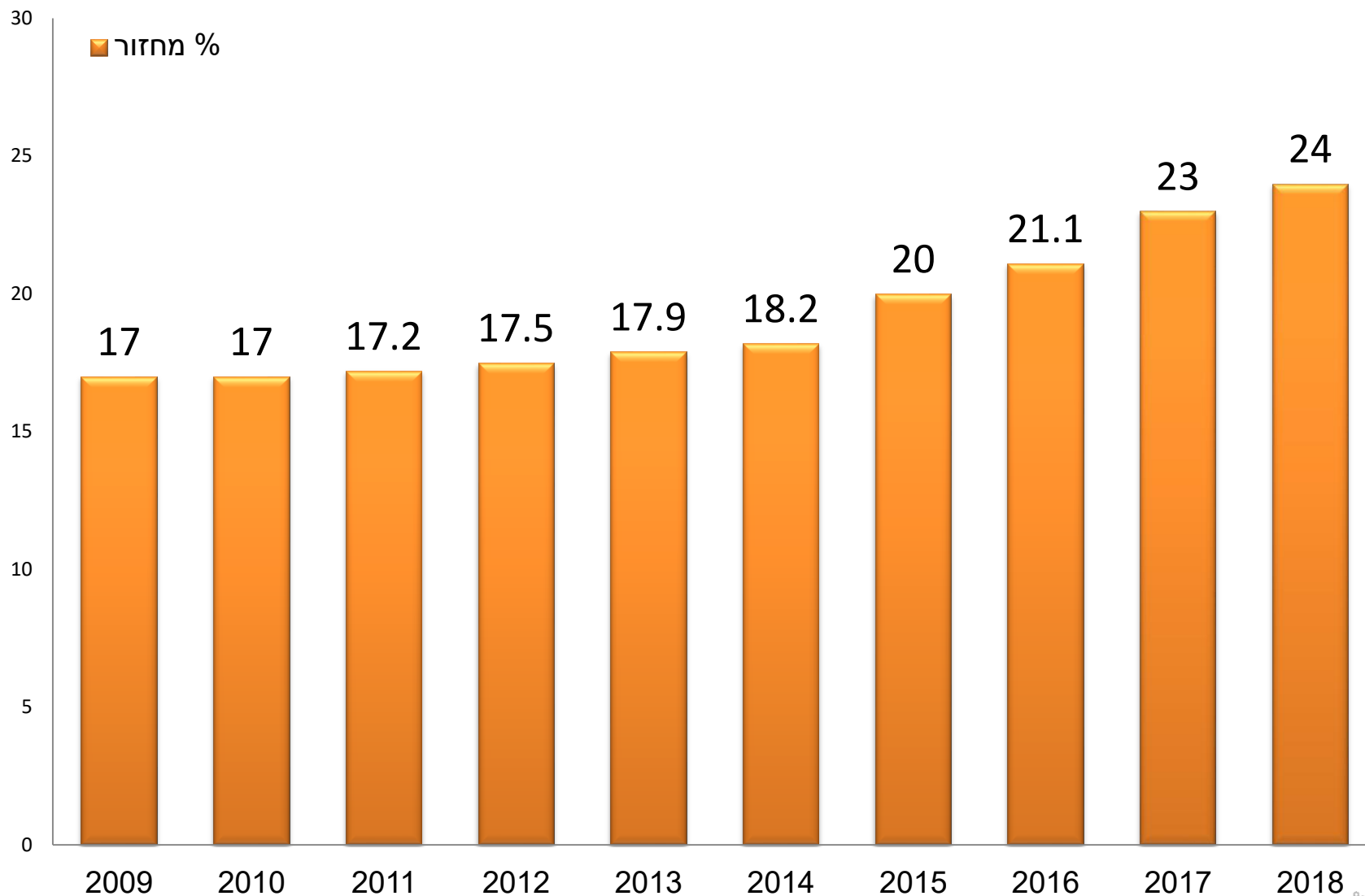
• חוק לטיפול בפסולת אלקטרונית

2016

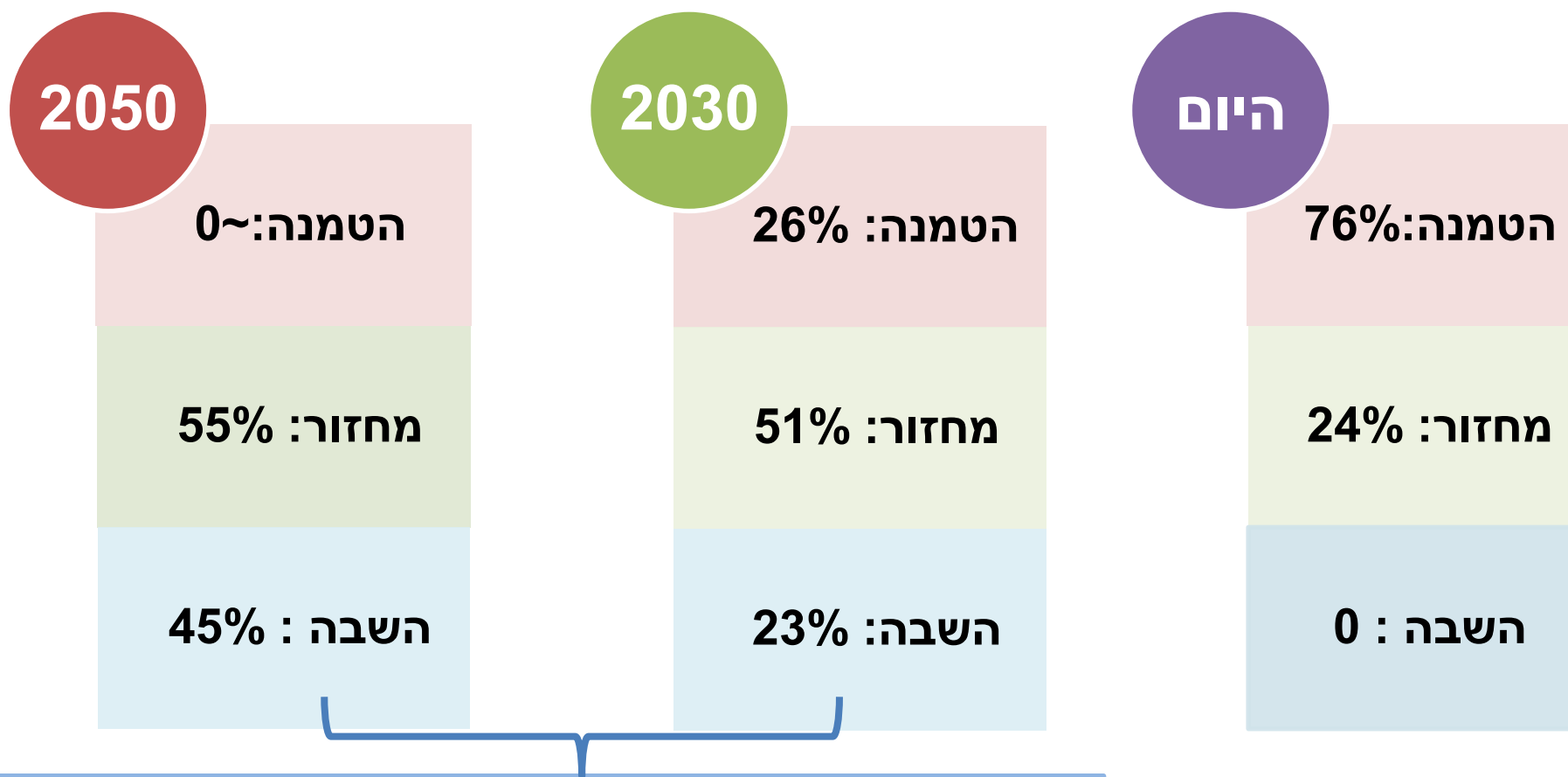
• החוק לצמצום השימוש בשקיות חד פעמיות

עליה מתונה ב% המחזור - הטמנה נשאר כמעט קבוע

2018: תוכנית אסטרטגית של המשרד להגנת הסביבה

-הקמה מפעלים למיון פסולת
-הקמת מפעלים לטיפול תרמי בפסולת
-שיתוף ציבור, פרסום והסברה
-השקעות כספיות ושינוי מערך טיפול בפסולת ברשויות

במשך 3 העשורים האחרונים :

- אתרי הטמנת פסולת מוסדרים
- חקיקה רבה לעידוד המחזור
- אסטרטגית המה"ס ל-"0" טמנת פסולת
- השקעות כספיות עדירות של המה"ס ורשויות מקומיות
- תכנון מורכב , לוגיסטיקה ועוד

ולצד כל זה ...

עדיין אתרי פסולת פיראטיים רבים

שריפות פסולת

השלכת פסולת לוואדי

זיהום משריפת פסולת

CO_2

תרכובות
רעילות

חלקיקים

מדוח שפרסמה ועדת הכנסת לטיפול בזיהום האוויר הנגרם משריפת פסולת עולה כי קיימים כשלים במניעה ובאכיפה. בין המלצות הוועדה: הקמת ועדה בינמשרדית ותוספת כוח אדם

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

מה מאפיין רשויות בהן קיימים מפגעי פסולת

- רשויות ברמה סוציו אקונומי נמוכה
- העדר סעיף תקציבי ייעודי לטיפול בפסולת גושית ברשות המקומית .
- קיימים מפגעים סביבתיים נוספים
- תחזוקת תשתיות לקויה
- חוסר בכוח אדם ברשות במחלקת סביבה.
- העדר חוקי עזר ומכאן העדר אכיפה
- פינוי פסולת ממפעלים ועסקים – לא מוסדר
- תושבים לא מתלוננים

חקיקה ורגולציה

הרשות המקומית היא האחראית הבלעדית לאיסוף הפסולת ביישוב, לטיפול בה ולשמירה על ניקיון השטחים הפתוחים

החוקים העיקריים בישראל העוסקים בטיפול בפסולת

פקודת העיריות, 1964: על פי פקודה זו, "הרשות המקומית אחראית לתחומי התברואה לרבות פינוי פסולת ומיגור מפגעים בשטח השיפוט שלהן ובריאות הציבור"

חוק שמירת הניקיון התשמ"ד-1984: על פי חוק הניקיון הרשות המקומית חייבת למנוע הימצאות של מפגעי פסולת ולכלוך ולתת שירות ניקיון ותחזוקה בשטחים הציבוריים. הרשות יכולה לפעול לשמירה על השטחים הפתוחים באמצעות פיקוח על בעלי הקרקע ועל המשליכים.

- **חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), 2008 :** במסגרת חוק זה **הרשויות מוסמכות לאכוף את החוקים בנושאי הסביבה**, ובין השאר להסמיק פקחים לאכיפת חוקי הסביבה באמצעות חוקי עזר.

צו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס – שמירת הניקיון), 2000

כמה דוגמאות של עבירות קנס

פרטי העבירה	- הקנס (₪)	ליחיד	לתאגיד	ליחיד במקום רגיש	לתאגיד במקום רגיש	לעבירה נוספת ליחיד	לעבירה נוספת לתאגיד
השלכת פסולת ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד מרכב מסחרי המוביל פסולת, שלא עקב התעופפותה או דליפתה מהרכב		1,500	3,000	4,000	8,000	-	-
השלכה ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד של פסולת, לרבות פסולת נוזלית, שמקורה במפעל או בית מלאכה		1,000	2,000	3,000	6,000	2,000	4,000
שפיכה של פסולת נוזלית לרשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד		750	1,500	2,000	4,000	1,500	3,000
השלכה של גזם ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד		500	1,000	1,500	3,000	1,000	2,000
השלכה ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, של פסולת שהיא שיירי מזון בכמות קטנה, קליפות, ניירות, אריזות קטנות, בקבוקים או בדלי סיגריות		250	500	750	1,500	-	-

כמה דוגמאות של עבירות קנס

צו סדר הדין הפלילי (עבירות קנס – שמירת הניקיון), 2000-
לא נותן מענה לשריפות פסולת ברשות הרבים או ברשות היחיד.

3,000	1,500	4,000	2,000	1,500	750	בניין.
						השלכה ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד של פסולת שהיא צמיגים או גרוטאות, לרבות דוד, אסלה, רהיט, מכונה, מקרר, תנור, או חלק מהם.
2,000	1,000	3,000	1,500	1,000	500	

• קיימות תקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר) **אבל**

הן חלות על אתרים לסילוק פסולת מוסדרים בלבד : שריפה של פסולת באתרים מוסדרים לסילוק פסולת היא עבירה לפי חוק אוויר נקי, לפי חוק רישוי עסקים

« info spot » חדשות « קנס של 1.1 מיליון ₪ לשני אתרי פסולת בשל שריפת פסולת

קנס של 1.1 מיליון ₪ לשני אתרי פסולת בשל שריפת פסולת

שתי תחנות מעבר לפסולת נקנסו בשל שריפת פסולת פיראטית שגורמת לזיהום אוויר ומפגעי ריח

מאת: מערכת infospot | פורסם בתאריך: 22/11/2020

המשרד להגנ"ס מדווח הבוקר כי הטיל עיצומים כספיים על שני תחנות מעבר לפסולת בהם התרחשה שריפת פסולת פיראטית:

- קנס של 735,000 ₪ על אתר רויאל נע, בבית ג'אן שבגליל
- קנס של 367,000 ₪ על חברת א.נר פינוי פסולת, באזור התעשייה של קריית אתא

הקנסות ניתנו לאחר שמפקחי המשטרה הירוקה ואנשי מחוז צפון של המשרד להגנ"ס זיהו פסולת בוערת ועשן שהיתמר משתי תחנות המעבר לפסולת.

- **לא נקבע איסור מפורש של שריפת פסולת בשטחים הפתוחים**
- **לכן כיום קיים קושי רב בפעולות אכיפה של המה"ס ואיגודי ערים**, מאחר וברוב המקרים לא ידועה זהות מבעיר הפסולת או שלא ניתן לאתרו

**עתיד להשתנות כעת עם כניסת תיקון מס' 23
לחוק שמירת הניקיון**

חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 23) 2018

מאגר החקיקה הלאומי

פרטי העבירה

- הקנס (ש)

לעבירה נוספת לתאגיד	לעבירה נוספת ליחיד	לתאגיד במקום רגיש	ליחיד במקום רגיש	לתאגיד	ליחיד	פרטי העבירה - הקנס (ש)
-	-	8,000	4,000	3,000	1,500	השלכת פסולת ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד מרכב מסחרי המוביל פסולת, שלא עקב התעופפותה או דליפתה מהרכב
4,000	2,000	6,000	3,000	2,000	1,000	השלכה ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד של פסולת, לרבות פסולת נוזלית, שמקורה במפעל או בית מלאכה
3,000	1,500	4,000	2,000	1,500	750	שפיכה של פסולת נוזלית לרשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד
2,000	1,000	3,000	1,500	1,000	500	השלכה של גזם ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד
-	-	1,500	750	500	250	השלכה ברשות הרבים או מרשות הרבים לרשות היחיד, של פסולת שהיא שיירי מזון בכמות קטנה, קליפות, ניירות, אריזות קטנות, בקבוקים או בדלי סיגריות

לקביעת עבירת קנס נדרש תיקון של צו סדר הדין הפלילי תש"ס-2000 (עבירות קנס – שמירת הניקיון). עדכון הצו נמצא כעת בעבודה אצל הגורמים המקצועיים במה"ס.

דו"ח מסכם של ועדת הכנסת לטיפול בזיהום אוויר הנגרם משריפת פסולת

איך מונעים 6,000 שריפות פסולת מדי שנה?

דו"ח של ועדה בכנסת מציע: העברת סמכויות האכיפה למשטרה בשל מעורבות גורמי פשע, המלצה מפתיעה להפחית את היטל ההטמנה, חקיקה שתחייב התקנת GPS על משאיות פינוי פסולת

מאת: מערכת infospot | פורסם בתאריך: 26/7/2020

הועדה בוחנת הוספת חזקה שלפיה אם הובערה פסולת במקרקעין, **המחזיק במקרקעין או מי שהמקרקעין נתונים לשליטתו יחשב כאילו הוא הבעיר את הפסולת**, אלא אם כן הוא הוכיח כי עשה כל שביכולתו למניעת הבערת הפסולת בשטחו

מה אנו עושים בשטח ?

- **צוותי פיקוח בשטח** : איגוד, מה"ס, רט"ג, משטרה ירוקה , פקחי הרשות המקומית. עבודה בשיתוף פעולה מלא.

- הסמכת פקחים (איגוד ערים, רשויות מקומיות)

- רכישת ציוד פיקוח ייעודי (מצלמות שטח נסתרות ורחפן).

צילום מרחפן

DJI_0374

DJI_0105.MP4

תמונה ממצלמת שטח

גיליתם מפגע ? תדווחו.

המשרד להגנת הסביבה

חדשות שירותים ומידע מידע משפטי מדיניות ונהלים פרסומים

gov.il < מדריכים ומידע < המשרד להגנת הסביבה < חירום וסייבר < מוקד הסביבה - מבצעים וחירום

מוקד הסביבה - מבצעים וחירום

6911*

תאריך פרסום: 22.07.2018

שימו לב: למקרי חירום באירועי חומרים מסוכנים מסכני חיים - יש להתקשר למוקד 100 או 102. מוקד הסביבה של המשרד להגת הסביבה עומד לרשותכם 24 שעות ביממה לדיווחים סביבתיים דחופים. טל: 073-2733200 או: 6911*

איגוד ערים לאיכות הסביבה
גליל מערבי

יצירת קשר

גלריה

מידע לציבור

תחומי פעילות

אודותינו

ראשי

יצירת קשר

כתובת

רחוב דרור 1, כרמיאל. מיקוד 2198901
טלפון: 04-9888633
פקס: 04-9888634
דוא"ל: igud@ecowest.co.il

השאר לנו הודעה ונחזור אליך בהקדם

הודעה

שם *

דוא"ל *

טלפון

שלח

Success! Message received

סיכום

אחריות רשות המקומית

תקציב יעוד , חוקי עזר

הסמכת פקחים ברשויות

לחץ התושבים על בעלי תפקידים ברשויות המקומיות

ניהול הפסולת ע"י הרשות המקומית : מכרזים תקינים, קבלנים מורשים, אתרי טיפול מאושרים, בקרה.

דו"ח מסכם של הועדה הבן משרדית למניעת שירות פסולת

מעורבות אשכולות רשויות לטיפול בפסולת גושית

